

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15015597	CPR Plurilingüe La Milagrosa	Santiago de Compostela	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Educación plástica e visual	4º Pri.	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	20
4.2. Materiais e recursos didácticos	20
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	21
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	21
6. Medidas de atención á diversidade	22
7.1. Concreción dos elementos transversais	23
7.2. Actividades complementarias	23
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	24
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	24
9. Outros apartados	26

1. Introducción

Esta programación está deseñada para levarse a cabo no CPR Plurilingüe La Milagrosa, situado en Santiago de Compostela. É un centro privado-concertado de liña 1 que conta con 9 unidades: 3 de Educación Infantil e 6 de Educación Primaria. A xornada lectiva do centro desenvólvese en xornada partida, de 9.30h a 12.30h e de 15.00h a 17.00h, agás os venres que ten xornada continuada de 9.00h a 14.00h.

A Educación plástica e visual a nivel escolar xustifícase en base a necesidade de cubrir un período de idade durante o cal o alumno experimenta dende o punto de vista evolutivo unha gran cantidade de cambios e aprendizaxes tanto a nivel psicomotriz como cognitivo que son de especial relevancia. Todos estes cambios afectarán tamén, a posteriori, a súa evolución polo que o desenvolvemento das habilidades artísticas do neno repercutirán positivamente na súa posterior formación.

A educación plástica e visual debe participar como axente educativo. As actividades propostas deben estar relacionadas co resto das áreas (lingua, ciencias). Se deben incluír tanto actividades baseadas nunha metodoloxía activa e flexible adaptable as diferentes idades, capacidades e intereses dos nenos garantindo a atención a diversidade do alumnado.

A educación plástica e visual é unha ferramenta fundamental na tarefa docente que deriva en experiencia artística, humana e de crecemento persoal de gran relevancia para os nosos escolares.

Antes de comezar a desenvolver a programación o primeiro que debemos saber son as características do alumnado co que imos a traballar, segundo a singularidade da zona na que viven, a idade e as circunstancias persoais e sociais de cada alumno:

- Centro escolar situado nunha cidade sendo a poboación maioritariamente de clase media. Consideramos a existencia de grupos de aproximadamente 25 educandos, con un número similar de nenos e nenas.

- Considérase en cada grupo a posibilidade de ACNEAE.

- Considérase un interese grande polo mundo plástico e visual dado polo contexto sociocultural no que se desenvolven xa que está moi presente nos medios de comunicación e porque os alumnos asisten a actividades extra escolares artísticas, así como alumnos matriculados en centros oficiais.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Descubrir propostas artísticas plásticas e visuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa, para desenvolver a curiosidade, a sensibilidade, o pensamento crítico e o respecto pola diversidade.		3	1	1	3	1	2	1-2
OBX2 - Investigar acerca de diferentes manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais e os seus contextos, empregando diversas canles, medios e técnicas, para gozar delas, entender o seu valor, así como desenvolver o pensamento e unha sensibilidade artística propia.	3	3	2	1		3		1-2
OBX3 - Expresar e comunicar de maneira creativa ideas, sentimentos e emocións, experimentando coas posibilidades do son, da imaxe e dos medios dixitais, para producir obras propias.	1	1		2	5	2	1	3-4

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX4 - Participar do deseño, elaboración e difusión de producións culturais e artísticas plásticas e visuais, tanto individuais como colaborativas, poñendo en valor o proceso e asumindo diferentes roles na consecución dun resultado final, para desenvolver a creatividade, a noción de autoría e o sentido de pertenza.	1	3	3			2	1-3	3-4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Mundos de arte	Con esta situación de aprendizaxe o alumnado afondará sobre a variación das cores co branco e con negro e no círculo cromático, e mesturarán as cores primarias e secundarias para crear as terciarias. Experimentarán coa mancha para observar e analizar as variacións das cores ao longo do día. Experimentarán coa liña curva e a liña recta, ademais analizarán como estas poden formar diferentes formas e así delimitar espazos.	17	6	X		
2	Paisaxes na arte	Con esta situación de aprendizaxe o alumnado afondará sobre a capacidade da liña e o punto para expresar a chuvia ou as ondas do mar. Comprenderán a importancia da perspectiva e a liña para crear profundidade. Experimentarán con diferentes planos. A través da observación, crearán paisaxes con diferentes gamas cromáticas, como a cálida e la fría. Deseñaran unha paisaxe con cores complementarias.	17	6	X		
3	Reinos artísticos	Con esta situación de aprendizaxe o alumnado afondarán sobre os tipos de textura, diferenciando entre a textura visual e a textura táctil. Comprenderán que as imaxes teñen diferentes grados de iconicidade. Comprobarán que as imaxes con un grado de iconicidad alta aseméllanse á realidade e á arte figurativa, observarán que as imaxes con un grado de iconicidade medio son similares á realidade, pero alóxanse nalgúns aspectos, e utilizarán as formas xeométricas e	17	6		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	Reinos artísticos	orgánicas para a súa representación. Por último, experimentarán coas imaxes con un grado de iconicidade baixo e a súa relación coa arte abstracta.	17	6		X	
4	Arte social	Con esta situación de aprendizaxe o alumnado profundizará sobre os tipos de luz, diferenciando entre luz natural e luz artificial. Comprenderán que existen diferentes tipos de escultura en función de si xera movemento ou se é estática. Comprobarán como se crean os polígonos regulares e como a partir de eles nacen os sólidos xeométricos. Ademais, crearán volumes a partir do plano. Debuxarán diferentes bodegóns a partir da representación de obxectos.	17	6		X	
5	Arte ao noso redor	Con esta situación de aprendizaxe o alumnado coñecerá o que é un perfil. Experimentarán coa repetición de formas para descubrir o ritmo e la proporción.	16	6			X
6	Deixando a túa pegada	Con esta situación de aprendizaxe os alumnado creará unha historia a través da linguaxe do cómic. Relacionarán o pixel art cos mosaicos e os videoxogos, e deseñarán un escenario simétrico. Experimentarán coa arte antiga para crear a súa firma orixinal e única. Xogarán co collage e o fotomontaxe, creando obras que falan do pasado e do futuro.	16	5			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Mundos de arte	6

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer propostas artísticas plásticas e visuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta as técnicas espaciais. Aproxímase á lectura dunha imaxe identificando os elementos fundamentais.	TI	100

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Describir características elementais de manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais, explorando as súas características con interese, establecendo relacións básicas entre elas, así como as principais profesións vinculadas á creación e interpretación plástica e visual, e empregando o vocabulario específico básico destas.	Coñece, lembra e describe os datos máis relevantes da vida e obra de artistas coñecidos.		
CA1.3 - Seleccionar e aplicar estratexias básicas para a procura guiada de información sobre manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais, a través de canles e medios de acceso sinxelos, de forma individual e colaborativa.	Selecciona obras de artistas coñecidos.		
CA1.4 - Identificar os elementos característicos básicos das distintas manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, indicando as canles, medios e técnicas utilizados, analizando as súas diferenzas e similitudes e reflexionando sobre as sensacións producidas.	Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade e emprégaos nas súas composicións. Recoñece as imaxes fixas e en movemento no seu entorno. Identifica, analiza e compara as texturas naturais, artificiais, visuais e táctiles.		
CA1.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas plásticas e visuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Respecta e valora os diferentes tipos de expresión plástica.		
CA2.2 - Expresar con creatividade ideas, sentimentos e emocións a través de manifestacións artísticas plásticas e visuais básicas, experimentando coas diferentes linguaxes e instrumentos ao seu alcance.	Identifica e relaciona as cores (verde escuro, amarelo, azul cobalto, negro e azul mariño) e a súa simboloxía (luz, terra, amor, tristeza e distancia).		
CA2.6 - Manifestar respecto na realización de actividades, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Coida e emprega axeitadamente os recursos de traballo. Valora as producións creadas por diferentes profesionais artísticos.		
CA3.1 - Recoñecer propostas artísticas audiovisuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Recoñece e interpreta a información que ofrecen as imaxes no contexto social e comunica as sensacións, elaborando informacións básicas.		
CA3.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Goza coa aprendizaxe obtida a través do uso das TIC e amosa interese polo uso destas. Respecta e interésase polas producións artísticas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de recepción activa. - Cultura visual. A imaxe no mundo actual: técnicas e estratexias básicas de lectura e interpretación. - Principais profesións vinculadas cos ámbitos artísticos plástico e visual.

Contidos

- Elementos configurativos básicos da linguaxe visual e as súas posibilidades expresivas: punto; liña grosa, fina, continua e descontinua; plano; textura; cor.
- Progreso no ensino técnico do debuxo. Posibilidades expresivas.
- Materiais, instrumentos, soportes e técnicas de uso común utilizados na expresión plástica e visual.
- Vocabulario específico de uso común nas artes plásticas e visuais.
- Recursos dixitais de uso común para as artes plásticas e visuais.
- Propostas artísticas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais e nacionais.
- Estratexias básicas de análises de propostas artísticas desde unha perspectiva de xénero.
- Normas básicas de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas plásticas e visuais en diferentes espazos culturais e artísticos. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción.
- Experimentación e expresión a través de diversos medios, soportes e materiais de expresión plástica, incluídos os formatos artísticos contemporáneos. Exploración de diferentes técnicas bidimensionais e tridimensionais básicas en debuxos e modelados sinxel
- Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas plásticas e visuais.
- Estratexias de recepción activa.
- Recursos dixitais de uso común para as artes audiovisuais.

UD	Título da UD	Duración
2	Paisaxes na arte	6

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer propostas artísticas plásticas e visuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta as técnicas espaciais. Aproxímase á lectura dunha imaxe identificando os elementos fundamentais.	TI	100
CA1.2 - Describir características elementais de manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais, explorando as súas características con interese, establecendo relacións básicas entre elas, así como as principais profesións vinculadas á creación e interpretación plástica e visual, e empregando o vocabulario específico básico destas.	Coñece, lembra e describe os datos máis relevantes da vida e obra de artistas coñecidos.		
CA1.3 - Seleccionar e aplicar estratexias básicas para a procura guiada de información sobre manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais, a través de canles e medios de acceso sinxelos, de forma individual e colaborativa.	Selecciona obras de artistas coñecidos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Identificar os elementos característicos básicos das distintas manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, indicando as canles, medios e técnicas utilizados, analizando as súas diferenzas e similitudes e reflexionando sobre as sensacións producidas.	Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade e emprégaos nas súas composicións. Recoñece as imaxes fixas e en movemento no seu entorno. Identifica, analiza e compara as texturas naturais, artificiais, visuais e táctiles.		
CA1.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas plásticas e visuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Respecta as producións propias e alleas. Valora as obras de arte nas súas diversas manifestacións. Respecta e valora os diferentes tipos de expresión plástica.		
CA2.2 - Expresar con creatividade ideas, sentimentos e emocións a través de manifestacións artísticas plásticas e visuais básicas, experimentando coas diferentes linguaxes e instrumentos ao seu alcance.	Identifica e relaciona as cores (verde escuro, amarelo, azul cobalto, negro e azul mariño) e a súa simboloxía (luz, terra, amor, tristeza e distancia).		
CA2.6 - Manifestar respecto na realización de actividades, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Coida e emprega axeitadamente os recursos de traballo. Valora as producións creadas por diferentes profesionais artísticos. Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.		
CA3.1 - Recoñecer propostas artísticas audiovisuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Recoñece e interpreta a información que ofrecen as imaxes no contexto social e comunica as sensacións, elaborando informacións básicas.		
CA3.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Goza coa aprendizaxe obtida a través do uso das TIC e amosa interese polo uso destas. Respecta e interésase polas producións artísticas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de recepción activa. - Cultura visual. A imaxe no mundo actual: técnicas e estratexias básicas de lectura e interpretación. - Principais profesións vinculadas cos ámbitos artísticos plástico e visual. - Elementos configurativos básicos da linguaxe visual e as súas posibilidades expresivas: punto; liña grosa, fina, continua e descontinua; plano; textura; cor. - Progreso no ensino técnico do debuxo. Posibilidades expresivas. - Materiais, instrumentos, soportes e técnicas de uso común utilizados na expresión plástica e visual. - Vocabulario específico de uso común nas artes plásticas e visuais. - Recursos dixitais de uso común para as artes plásticas e visuais.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Propostas artísticas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais e nacionais. - Estratexias básicas de análises de propostas artísticas desde unha perspectiva de xénero. - Normas básicas de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas plásticas e visuais en diferentes espazos culturais e artísticos. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción. - Experimentación e expresión a través de diversos medios, soportes e materiais de expresión plástica, incluídos os formatos artísticos contemporáneos. Exploración de diferentes técnicas bidimensionais e tridimensionais básicas en debuxos e modelados sinxel - Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas plásticas e visuais. - Estratexias de recepción activa. - Recursos dixitais de uso común para as artes audiovisuais.

UD	Título da UD	Duración
3	Reinos artísticos	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer propostas artísticas plásticas e visuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta as técnicas espaciais. Aproxímase á lectura dunha imaxe identificando os elementos fundamentais.	TI	100
CA1.2 - Describir características elementais de manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais, explorando as súas características con interese, establecendo relacións básicas entre elas, así como as principais profesións vinculadas á creación e interpretación plástica e visual, e empregando o vocabulario específico básico destas.	Coñece, lembra e describe os datos máis relevantes da vida e obra de artistas coñecidos.		
CA1.3 - Seleccionar e aplicar estratexias básicas para a procura guiada de información sobre manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais, a través de canles e medios de acceso sinxelos, de forma individual e colaborativa.	Selecciona obras de artistas coñecidos.		
CA1.4 - Identificar os elementos característicos básicos das distintas manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, indicando as canles, medios e técnicas utilizados, analizando as súas diferenzas e similitudes e reflexionando sobre as sensacións producidas.	Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade e emprégaos nas súas composicións. Recoñece as imaxes fixas e en movemento no seu entorno. Identifica, analiza e compara as texturas naturais, artificiais, visuais e táctiles.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas plásticas e visuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Respecta as producións propias e alleas. Valora as obras de arte nas súas diversas manifestacións. Respecta e valora os diferentes tipos de expresión plástica.		
CA2.1 - Producir obras propias básicas utilizando as posibilidades expresivas do corpo, a imaxe e os medios dixitais básicos e mostrando confianza nas capacidades propias.	Traza, empregando a regra, escuadro e cartabón, rectas paralelas e perpendiculares. Coñece algunha das profesións dos ámbitos artísticos. Realiza composicións plásticas con diferentes técnicas de debuxo partindo de contidos traballados en unidades anteriores.		
CA2.2 - Expresar con creatividade ideas, sentimentos e emocións a través de manifestacións artísticas plásticas e visuais básicas, experimentando coas diferentes linguaxes e instrumentos ao seu alcance.	Identifica e relaciona as cores (verde escuro, amarelo, azul cobalto, negro e azul mariño) e a súa simboloxía (luz, terra, amor, tristeza e distancia).		
CA2.6 - Manifestar respecto na realización de actividades, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Coida e emprega axeitadamente os recursos de traballo. Valora as producións creadas por diferentes profesionais artísticos. Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.		
CA3.1 - Recoñecer propostas artísticas audiovisuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Recoñece e interpreta a información que ofrecen as imaxes no contexto social e comunica as sensacións, elaborando informacións básicas.		
CA3.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Goza coa aprendizaxe obtida a través do uso das TIC e amosa interese polo uso destas. Respecta e interésase polas producións artísticas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de recepción activa. - Cultura visual. A imaxe no mundo actual: técnicas e estratexias básicas de lectura e interpretación. - Principais profesións vinculadas cos ámbitos artísticos plástico e visual. - Elementos configurativos básicos da linguaxe visual e as súas posibilidades expresivas: punto; liña grosa, fina, continua e descontinua; plano; textura; cor. - Progreso no ensino técnico do debuxo. Posibilidades expresivas. - Materiais, instrumentos, soportes e técnicas de uso común utilizados na expresión plástica e visual. - Vocabulario específico de uso común nas artes plásticas e visuais.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Recursos dixitais de uso común para as artes plásticas e visuais. - Propostas artísticas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais e nacionais. - Estratexias básicas de análises de propostas artísticas desde unha perspectiva de xénero. - Normas básicas de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas plásticas e visuais en diferentes espazos culturais e artísticos. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción. - Representación, de forma persoal, de ideas, accións e situacións, valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual. - Experimentación e expresión a través de diversos medios, soportes e materiais de expresión plástica, incluídos os formatos artísticos contemporáneos. Exploración de diferentes técnicas bidimensionais e tridimensionais básicas en debuxos e modelados sinxel - Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas plásticas e visuais. - Estratexias de recepción activa. - Recursos dixitais de uso común para as artes audiovisuais.

UD	Título da UD	Duración
4	Arte social	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer propostas artísticas plásticas e visuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta as técnicas espaciais. Aproxímase á lectura dunha imaxe identificando os elementos fundamentais.	TI	100
CA1.2 - Describir características elementais de manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais, explorando as súas características con interese, establecendo relacións básicas entre elas, así como as principais profesións vinculadas á creación e interpretación plástica e visual, e empregando o vocabulario específico básico destas.	Coñece, lembra e describe os datos máis relevantes da vida e obra de artistas coñecidos.		
CA1.3 - Seleccionar e aplicar estratexias básicas para a procura guiada de información sobre manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais, a través de canles e medios de acceso sinxelos, de forma individual e colaborativa.	Selecciona obras de artistas coñecidos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Identificar os elementos característicos básicos das distintas manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, indicando as canles, medios e técnicas utilizados, analizando as súas diferenzas e similitudes e reflexionando sobre as sensacións producidas.	Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade e emprégaos nas súas composicións. Recoñece as imaxes fixas e en movemento no seu entorno. Identifica, analiza e compara as texturas naturais, artificiais, visuais e táctiles.		
CA1.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas plásticas e visuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Respecta as producións propias e alleas. Valora as obras de arte nas súas diversas manifestacións. Respecta e valora os diferentes tipos de expresión plástica.		
CA2.1 - Producir obras propias básicas utilizando as posibilidades expresivas do corpo, a imaxe e os medios dixitais básicos e mostrando confianza nas capacidades propias.	Traza, empregando a regra, escuadro e cartabón, rectas paralelas e perpendiculares. Coñece algunha das profesións dos ámbitos artísticos. Realiza composicións plásticas con diferentes técnicas de debuxo partindo de contidos traballados en unidades anteriores.		
CA2.2 - Expresar con creatividade ideas, sentimentos e emocións a través de manifestacións artísticas plásticas e visuais básicas, experimentando coas diferentes linguaxes e instrumentos ao seu alcance.	Identifica e relaciona as cores (verde escuro, amarelo, azul cobalto, negro e azul mariño) e a súa simboloxía (luz, terra, amor, tristeza e distancia).		
CA2.6 - Manifestar respecto na realización de actividades, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Coida e emprega axeitadamente os recursos de traballo. Valora as producións creadas por diferentes profesionais artísticos. Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.		
CA3.1 - Recoñecer propostas artísticas audiovisuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Recoñece e interpreta a información que ofrecen as imaxes no contexto social e comunica as sensacións, elaborando informacións básicas.		
CA3.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Goza coa aprendizaxe obtida a través do uso das TIC e amosa interese polo uso destas. Respecta e interésase polas producións artísticas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de recepción activa. - Cultura visual. A imaxe no mundo actual: técnicas e estratexias básicas de lectura e interpretación.

Contidos

- Principais profesións vinculadas cos ámbitos artísticos plástico e visual.
- Elementos configurativos básicos da linguaxe visual e as súas posibilidades expresivas: punto; liña grossa, fina, continua e descontinua; plano; textura; cor.
- Progreso no ensino técnico do debuxo. Posibilidades expresivas.
- Materiais, instrumentos, soportes e técnicas de uso común utilizados na expresión plástica e visual.
- Vocabulario específico de uso común nas artes plásticas e visuais.
- Recursos dixitais de uso común para as artes plásticas e visuais.
- Propostas artísticas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais e nacionais.
- Estratexias básicas de análises de propostas artísticas desde unha perspectiva de xénero.
- Normas básicas de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas plásticas e visuais en diferentes espazos culturais e artísticos. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción.
- Representación, de forma persoal, de ideas, accións e situacións, valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.
- Experimentación e expresión a través de diversos medios, soportes e materiais de expresión plástica, incluídos os formatos artísticos contemporáneos. Exploración de diferentes técnicas bidimensionais e tridimensionais básicas en debuxos e modelados sinxel
- Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas plásticas e visuais.
- Estratexias de recepción activa.
- Recursos dixitais de uso común para as artes audiovisuais.

UD	Título da UD	Duración
5	Arte ao noso redor	6

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer propostas artísticas plásticas e visuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta as técnicas espaciais. Aproxímase á lectura dunha imaxe identificando os elementos fundamentais.	TI	100
CA1.2 - Describir características elementais de manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais, explorando as súas características con interese, establecendo relacións básicas entre elas, así como as principais profesións vinculadas á creación e interpretación plástica e visual, e empregando o vocabulario específico básico destas.	Coñece, lembra e describe os datos máis relevantes da vida e obra de artistas coñecidos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Seleccionar e aplicar estratexias básicas para a procura guiada de información sobre manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais, a través de canles e medios de acceso sinxelos, de forma individual e colaborativa.	Selecciona obras de artistas coñecidos.		
CA1.4 - Identificar os elementos característicos básicos das distintas manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, indicando as canles, medios e técnicas utilizados, analizando as súas diferenzas e similitudes e reflexionando sobre as sensacións producidas.	Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade e emprégaos nas súas composicións. Recoñece as imaxes fixas e en movemento no seu entorno. Identifica, analiza e compara as texturas naturais, artificiais, visuais e táctiles.		
CA1.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas plásticas e visuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Respecta as producións propias e alleas. Valora as obras de arte nas súas diversas manifestacións. Respecta e valora os diferentes tipos de expresión plástica.		
CA2.1 - Producir obras propias básicas utilizando as posibilidades expresivas do corpo, a imaxe e os medios dixitais básicos e mostrando confianza nas capacidades propias.	Coñece algunha das profesións dos ámbitos artísticos. Realiza composicións plásticas con diferentes técnicas de debuxo partindo de contidos traballados en unidades anteriores.		
CA2.2 - Expresar con creatividade ideas, sentimentos e emocións a través de manifestacións artísticas plásticas e visuais básicas, experimentando coas diferentes linguaxes e instrumentos ao seu alcance.	Identifica e relaciona as cores (verde escuro, amarelo, azul cobalto, negro e azul mariño) e a súa simboloxía (luz, terra, amor, tristeza e distancia).		
CA2.3 - Participar de maneira guiada no deseño de producións culturais e artísticas plásticas e visuais, traballando de forma cooperativa na consecución dun resultado final planificado e asumindo diferentes roles, desde a igualdade e o respecto á diversidade.	Coloca de xeito acertado etiquetas de cores coas emocións que espertan.		
CA2.4 - Participar no proceso cooperativo de producións culturais e artísticas, de forma creativa, utilizando elementos básicos da linguaxe plástica e visual e diferentes técnicas artísticas.	Participa nun mural grupal respectando as ideas dos demais e colaborando nas tarefas que lle foron encomendadas.		
CA2.5 - Compartir as experiencias creativas plásticas e visuais, empregando estratexias comunicativas básicas e explicando o proceso e o resultado final obtido.	Comprende e explica o visto e oído na aula sobre a historia e a obra de artistas coñecidos.		
CA2.6 - Manifestar respecto na realización de actividades, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Coida e emprega axeitadamente os recursos de traballo. Valora as producións creadas por diferentes profesionais artísticos. Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.		
CA3.1 - Recoñecer propostas artísticas audiovisuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Recoñece e interpreta a información que ofrecen as imaxes no contexto social e comunica as sensacións, elaborando informacións básicas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Goza coa aprendizaxe obtida a través do uso das TIC e amosa interese polo uso destas. Respecta e interésase polas producións artísticas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de recepción activa. - Cultura visual. A imaxe no mundo actual: técnicas e estratexias básicas de lectura e interpretación. - Principais profesións vinculadas cos ámbitos artísticos plástico e visual. - Elementos configurativos básicos da linguaxe visual e as súas posibilidades expresivas: punto; liña grossa, fina, continua e descontinua; plano; textura; cor. - Progreso no ensino técnico do debuxo. Posibilidades expresivas. - Materiais, instrumentos, soportes e técnicas de uso común utilizados na expresión plástica e visual. - Vocabulario específico de uso común nas artes plásticas e visuais. - Recursos dixitais de uso común para as artes plásticas e visuais. - Propostas artísticas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais e nacionais. - Estratexias básicas de análises de propostas artísticas desde unha perspectiva de xénero. - Normas básicas de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas plásticas e visuais en diferentes espazos culturais e artísticos. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción. - Representación, de forma persoal, de ideas, accións e situacións, valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual. - Experimentación e expresión a través de diversos medios, soportes e materiais de expresión plástica, incluídos os formatos artísticos contemporáneos. Exploración de diferentes técnicas bidimensionais e tridimensionais básicas en debuxos e modelados sinxel - Fases do proceso creativo: planificación, interpretación e experimentación. - Valoración, avaliación e interese, tanto do proceso coma do produto final, en producións plásticas e visuais. - Técnicas, materiais e recursos informáticos e tecnolóxicos básicos: utilización para a captura e a manipulación de producións plásticas e visuais - Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas plásticas e visuais. - Estratexias de recepción activa. - Recursos dixitais de uso común para as artes audiovisuais.

UD	Título da UD	Duración
6	Deixando a túa pegada	5

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer propostas artísticas plásticas e visuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta as técnicas espaciais. Aproxímase á lectura dunha imaxe identificando os elementos fundamentais.	TI	100
CA1.2 - Describir características elementais de manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais, explorando as súas características con interese, establecendo relacións básicas entre elas, así como as principais profesións vinculadas á creación e interpretación plástica e visual, e empregando o vocabulario específico básico destas.	Coñece, lembra e describe os datos máis relevantes da vida e obra de artistas coñecidos.		
CA1.3 - Seleccionar e aplicar estratexias básicas para a procura guiada de información sobre manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais, a través de canles e medios de acceso sinxelos, de forma individual e colaborativa.	Selecciona obras de artistas coñecidos.		
CA1.4 - Identificar os elementos característicos básicos das distintas manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, indicando as canles, medios e técnicas utilizados, analizando as súas diferenzas e similitudes e reflexionando sobre as sensacións producidas.	Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade e emprégaos nas súas composicións. Recoñece as imaxes fixas e en movemento no seu entorno. Identifica, analiza e compara as texturas naturais, artificiais, visuais e táctiles.		
CA1.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas plásticas e visuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Respecta as producións propias e alleas. Valora as obras de arte nas súas diversas manifestacións. Respecta e valora os diferentes tipos de expresión plástica.		
CA2.1 - Producir obras propias básicas utilizando as posibilidades expresivas do corpo, a imaxe e os medios dixitais básicos e mostrando confianza nas capacidades propias.	Coñece algunha das profesións dos ámbitos artísticos. Realiza composicións plásticas con diferentes técnicas de debuxo partindo de contidos traballados en unidades anteriores.		
CA2.2 - Expresar con creatividade ideas, sentimentos e emocións a través de manifestacións artísticas plásticas e visuais básicas, experimentando coas diferentes linguaxes e instrumentos ao seu alcance.	Identifica e relaciona as cores (verde escuro, amarelo, azul cobalto, negro e azul mariño) e a súa simboloxía (luz, terra, amor, tristeza e distancia).		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Participar de maneira guiada no deseño de producións culturais e artísticas plásticas e visuais, traballando de forma cooperativa na consecución dun resultado final planificado e asumindo diferentes roles, desde a igualdade e o respecto á diversidade.	Coloca de xeito acertado etiquetas de cores coas emocións que espertan.		
CA2.4 - Participar no proceso cooperativo de producións culturais e artísticas, de forma creativa, utilizando elementos básicos da linguaxe plástica e visual e diferentes técnicas artísticas.	Participa nun mural grupal respectando as ideas dos demais e colaborando nas tarefas que lle foron encomendadas.		
CA2.5 - Compartir as experiencias creativas plásticas e visuais, empregando estratexias comunicativas básicas e explicando o proceso e o resultado final obtido.	Comprende e explica o visto e oído na aula sobre a historia e a obra de artistas coñecidos.		
CA2.6 - Manifestar respecto na realización de actividades, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Coida e emprega axeitadamente os recursos de traballo. Valora as producións creadas por diferentes profesionais artísticos. Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.		
CA3.1 - Recoñecer propostas artísticas audiovisuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Recoñece e interpreta a información que ofrecen as imaxes no contexto social e comunica as sensacións, elaborando informacións básicas.		
CA3.2 - Describir características elementais de manifestacións culturais e artísticas audiovisuais, explorando as súas características con interese, establecendo relacións básicas entre elas, así como as principais profesións vinculadas á creación e interpretación audiovisual, e empregando o vocabulario específico básico destas.	Coñece, lembra e distingue o tema das obras plásticas de artistas coñecidos traballadas na aula.		
CA3.3 - Seleccionar e aplicar estratexias básicas para a procura guiada de información sobre manifestacións culturais e artísticas audiovisuais, a través de canles e medios de acceso sinxelos, de forma individual e colaborativa.	Emprega as TIC de xeito responsable para a procura, creación e difusión da obra de artistas coñecidos.		
CA3.4 - Identificar os elementos característicos básicos das distintas manifestacións culturais e artísticas audiovisuais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, indicando as canles, medios e técnicas utilizados, analizando as súas diferenzas e similitudes e reflexionando sobre as sensacións producidas.	Realiza no ordenador as súas composicións organizando o espazo e buscando a proporción entre persoas e obxectos.		
CA3.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Goza coa aprendizaxe obtida a través do uso das TIC e amosa interese polo uso destas. Respecta e interésase polas producións artísticas.		
CA4.1 - Producir obras propias básicas utilizando as posibilidades expresivas do corpo, a imaxe, o son e os medios dixitais básicos e mostrando confianza nas capacidades propias.	Continúa series con motivos xeométricos no ordenador. Realiza composicións empregando formas xeométricas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.2 - Expresar con creatividade ideas, sentimentos e emocións a través de manifestacións artísticas audiovisuais básicas, experimentando coas diferentes linguaxes e instrumentos ao seu alcance.	Elabora debuxa e colorea unha escena.		
CA4.3 - Participar de maneira guiada no deseño de producións culturais e artísticas audiovisuais, traballando de forma cooperativa na consecución dun resultado final planificado e asumindo diferentes roles desde a igualdade e o respecto á diversidade.	Participa de xeito positivo amosando interese na visita virtual a un museo ou exposición.		
CA4.4 - Participar no proceso cooperativo de producións culturais e artísticas audiovisuais, de forma creativa, utilizando elementos básicos da linguaxe audiovisual e diferentes técnicas artísticas.	Procura imaxes dixitais na Internet, seleccionando, copiando e pegando ditas imaxes noutro documento.		
CA4.5 - Compartir as experiencias creativas audiovisuais, empregando estratexias comunicativas básicas e explicando o proceso e o resultado final obtido.	Debuxa, completa e colorea co ordenador e a pantalla dixital.		
CA4.6 - Manifestar respecto na creación e interpretación de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Valora o uso das TIC para documentarse. Valora e respecta os diferentes tipos de culturas e propostas artísticas. Valora e respecta a estética das obras representadas e realizadas a través do ordenador.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de recepción activa. - Cultura visual. A imaxe no mundo actual: técnicas e estratexias básicas de lectura e interpretación. - Principais profesións vinculadas cos ámbitos artísticos plástico e visual. - Elementos configurativos básicos da linguaxe visual e as súas posibilidades expresivas: punto; liña grosa, fina, continua e descontinua; plano; textura; cor. - Progreso no ensino técnico do debuxo. Posibilidades expresivas. - Materiais, instrumentos, soportes e técnicas de uso común utilizados na expresión plástica e visual. - Vocabulario específico de uso común nas artes plásticas e visuais. - Recursos dixitais de uso común para as artes plásticas e visuais. - Propostas artísticas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais e nacionais. - Estratexias básicas de análises de propostas artísticas desde unha perspectiva de xénero. - Normas básicas de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas plásticas e visuais en diferentes espazos culturais e artísticos. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción. - Representación, de forma persoal, de ideas, accións e situacións, valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.

Contidos

- Experimentación e expresión a través de diversos medios, soportes e materiais de expresión plástica, incluídos os formatos artísticos contemporáneos. Exploración de diferentes técnicas bidimensionais e tridimensionais básicas en debuxos e modelados sinxel
- Fases do proceso creativo: planificación, interpretación e experimentación.
- Valoración, avaliación e interese, tanto do proceso coma do produto final, en producións plásticas e visuais.
- Técnicas, materiais e recursos informáticos e tecnolóxicos básicos: utilización para a captura e a manipulación de producións plásticas e visuais
- Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas plásticas e visuais.
- Estratexias de recepción activa.
- Propostas audiovisuais básicas. O cinema como forma de narración. Imaxes fixas e en movemento en contextos culturais: análise e interpretación para a elaboración posterior de imaxes novas a partir do observado.
- Principais profesións vinculadas ao ámbito cinematográfico e audiovisual.
- Vocabulario específico de uso común nas artes audiovisuais.
- Recursos dixitais de uso común para as artes audiovisuais.
- Propostas artísticas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais e nacionais.
- Estratexias básicas de análises de propostas artísticas desde a perspectiva de xénero.
- Estratexias e técnicas de uso común de composición de historias audiovisuais.
- Xéneros e formatos básicos de producións audiovisuais.
- Características elementais da linguaxe audiovisual multimodal.
- Normas básicas de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas plásticas e visuais en diferentes espazos culturais e artísticos. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción.
- Rexistro e edición básica de elementos audiovisuais: conceptos, tecnoloxías, técnicas e recursos elementais e de manexo sinxelo.
- Historias audiovisuais sinxelas: composición, de maneira individual e grupal, con intención comunicativa e expresiva, para ser recreadas e narradas.
- Producións audiovisuais. Traballo colaborativo e importancia do proceso dalgúns dos diferentes xéneros e formatos. Introducción á utilización de recursos dixitais e audiovisuais para a elaboración de obras artísticas.
- Producións multimodais: iniciación na realización con diversas ferramentas sinxelas e accesibles. Recoñecemento de características elementais da linguaxe audiovisual multimodal.
- Aproximación ás ferramentas e ás técnicas básicas de animación.
- Mensaxes audiovisuais elementais: experimentación e difusión.
- Fases do proceso creativo: planificación, interpretación e experimentación
- Valoración e interese, tanto do proceso coma do produto final, en producións audiovisuais.
- Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas audiovisuais.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Preténdese que a metodoloxía sexa activa e participativa buscando a propia implicación do alumnado no proceso de ensinanza e no proceso de aprendizaxe.

Pártese do observable e das informacións previas e iniciais para chegar ao coñecemento e así poder conseguir os obxectivos dun modo natural e ameno.

Traballarase na aula o programa do curso mediante os libros de texto e o caderno de actividades con actividades configuradas para días especiais.

As actividades estarán deseñadas e presentadas para realizar en pequenos grupos, en gran grupo y de maneira individual.

Traballar de xeito competencial na aula supón un cambio metodolóxico importante; o docente pasa a ser un xestor de coñecemento dos alumnos e estes adquiren un maior grao de protagonismo.

En concreto na educación visual e plástica:

Ao igual que acontece con outras linguaxes, o ser humano utiliza tanto a linguaxe plástica coma a visual para comunicarse co resto de seres; neste caso, incidimos na educación como ferramenta para poder expresar as vivencias, os sentimentos, todo aquilo que acontece dentro dun mesmo coa oportunidade de poder contalo a outros.

Dende esta perspectiva, entender, coñecer e investigar, desde idades temperás, os fundamentos da devandita linguaxe van permitir ao alumnado o desenvolvemento da atención, a percepción, a intelixencia, a memoria, a imaxinación e a creatividade. Ademais, o coñecemento sinxelo desta área facilitará o disfrute do patrimonio cultural e artístico, ao valorar e respectar as achegas que se foron engadindo.

Debemos de ter en conta que cada alumno parte dunhas fortalezas individuais, polo que haberá que poñer en xogo diferentes habilidades para que o propio alumno coñeza onde residen as súas fortalezas.

Cada unha das fortalezas individuais do alumnado axudaranos a definir a predominancia de cada unha das súas intelixencias, polo que as tarefas a realizar estarán pensadas desde a teoría das intelixencias múltiples como posibilidade para que todo o alumnado chegue a adquirir todos aqueles aspectos que necesitan para poder desenvolver unha aprendizaxe permanente ao longo da vida.

Nesta área, os alumnos poderán desenvolver diferentes habilidades podendo á vez comprobar a capacidade expresiva e creativa desde o coñecemento e a práctica.

Todo isto debémolo facer desde unha perspectiva interdisciplinar, creativa, activa e socializadora.

O profesorado favorecerá o traballo en grupo colaborador de forma que o alumnado recoñeza o seu propio papel e o dos demais compoñentes do grupo como fonte importante de coñecemento, de forma que todos, nenos e nenas, gocen do proceso de creación tanto ou máis que da obra final empregando tamén o xogo.

Os contidos na educación visual e plástica están organizados arredor duns conceptos fundamentais vinculados a un contexto real; será importante traballar a parte competencial de forma que o coñecemento se transforme en acción e aplícalo a proxectos reais próximos ao alumnado.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Caderno de traballo do alumno Arts and Crafts 4 Primary SM.
Plataforma dixital de SM na que poden traballar a materia dende o seu fogar.
Aula virtual escolar, na cal poderán ter acceso a contidos da materia.
Material individual de debuxo: compás, regra, escuadra, cartabón, transportador de ángulos, tesoiras...
Materiais funxibles: rotuladores, lapis de cores...

-Contando o centro con internet e pantalla dixital nas aulas e con un aula de informática, as tecnoloxías da información e comunicación preséntanse como unha ferramenta facilitadora para o profesorado á vez que motivadora para o alumnado que recibe os contidos de forma máis variada.

-Incorporaranse ás aulas recunchos onde estean á vista libros, revistas, murais... recursos, en xeral, cos que axudar a

construír as súas aprendizaxes. Isto, á súa vez, permite ambientar a clase e integrar aínda máis a lingua estranxeira ao día a día do grupo.

-Teranse en conta aqueles recursos xerais que favorezan os distintos estilos de aprendizaxe.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial realizarase a comezos do curso partindo dos criterios de avaliación do curso anterior. Deberemos ter en conta os informes se é o caso e resultados do curso pasado.

Como instrumentos de avaliación realizarase:

-Unha proba escrita con exercicios básicos correspondentes ao nivel que queremos avaliar.

-Una proba práctica para determinar as destrezas individuais dos alumnos.

-Ao inicio de cada unidade didáctica poderase realizarse unha avaliación de contidos previos necesarios para o seguimento adecuado da unidade.

As medidas a adoptar dependerán pois dos resultados desta avaliación inicial e tendo en conta, como xa dixemos, os resultados e informes do curso pasado.

No caso de alumnado procedente doutros centros nos que non cursase ensinanzas plurilingües, realizarase por parte do profesorado unha avaliación previa que determine o nivel de competencia inicial do neno/a, tras a cal determinarase a adecuación necesaria de obxectivos/contidos/actividades de reforzo/criterios de avaliación necesarios para cursar as ensinanzas exitosamente.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	17	17	17	17	16	16	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

En cada avaliación:

PROBAS ESCRITAS e/ou ORAIS = 50%

- Daremos este peso dentro da cualificación global de cada materia ao rendemento específico demostrado polos alumnos e evidenciado a través de diferentes probas de rendemento (tanto escritas como orais) realizadas para comprobar tanto o nivel de coñecementos adquiridos como a capacidade de xeneralización de ditos aprendizaxes.

-Preguntas directas sobre o que se está traballando.

TRABALLO DIARIO NO COLEXIO E NA CASA - ESFORZO = 35%

-Observación de traballos nos cadernos, libros e forma de traballar.

-Realización correcta dos traballos.

-Organización e boa presentación das tarefas.

-Estudio diario e realización diaria das actividades individuais tanto aula como na casa.

-Regularidade e constancia no traballo diario.

ACTITUDE, COMPORTAMENTO E CUMPRIMENTO DE NORMAS = 15%

-Non podemos esquecer que a actitude positiva cara a aprendizaxe favorece a adquisición de coñecementos. É por isto polo que aos alumnos teráselle en conta o interese mostrado en cada materia, a atención, a escoita activa e o respecto mostrado cara os diferentes elementos (persoais e materiais) que constitúen o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

-Cumprimento de normas e comportamento axeitado.

Para as avaliacións durante o curso iremos facendo rexistro de:

-Intervencións orais tipo resposta

- Observación directa do alumno/a nas actividades realizadas na aula
- Probas específicas
- Valoración de actitudes na clase.
- Colaboración á hora de coller e gardar o material preciso para utilizar nas actividades
- Respecta e escoita as intervencións dos compañeiros/as e as quendas á hora de participar en actividades
- Interese, participación, esforzo, colaboración e comportamento.

A avaliación será globalizada e continua; primarase o traballo diario na aula e a implicación e esforzo do alumnado. O profesorado terá en conta os logros persoais que observe na aula e poderá realizar algunhas probas obxectivas para ratificar os niveis de competencia alcanzados polo alumnado en cada bloque temático.

Na materia de educación plástica e visual a avaliación será continua sobor do traballo diario na clase: bloc e actividades para días especiais.

Criterios de recuperación:

Na materia de Arts & Crafts traballamos os distintos bloques ao longo de todo o curso. Imos aumentando a aprendizaxe nova e desfrutando da xa adquirida. Partindo dunha avaliación inicial traballaranse aqueles contidos e actividades que puideran estar menos afianzadas. Os alumnos terán a oportunidade de poder recuperar as partes de materia ou a materia enteira que non superaron con éxito, para tal cometido o mestre facilitaralle una serie de actividades e tarefas a realizar que lles axudarán a superar satisfactoriamente a parte suspensa sempre repectando os criterios de cualificación xa expostos.

6. Medidas de atención á diversidade

Educación na diversidade supón unha escola para todos, na que todos teñan cabida coas súas características individuais. Unha escola, na que se lle ofrezca a cada un, aquilo que mellor lle axude a desenvolver a súa máxima potencialidade, partindo do que é.

Para atender a este alumnado diverso temos que axustar a resposta educativa a cada alumno, de xeito que cubramos as necesidades individuais do conxunto global do alumnado. A atención á diversidade rexeráse polos principios de normalización e inclusión; equidade, igualdade de oportunidades e non discriminación; flexibilidade e accesibilidade; interculturalidade e promoción da convivencia.

Para orientar a nosa labor na atención á diversidade teremos en conta:

- A necesidade dun coñecemento profundo do noso alumnado.
- A adaptación da programación en función dos distintos ritmos e estilos de aprendizaxe.
- Empregar métodos didácticos que promovan a experiencia directa e a reflexión por parte do alumnado.
- Utilización de diferentes canles e recursos na aula.
- En casos de alumnado con NEE, un traballo coordinado cos distintos profesionais.

As medidas de atención á diversidade son actuacións complementarias a favor da igualdade de oportunidades, no presente caso que faciliten o acceso e gozo a unha actividade artística. Para este apartado débense ter en conta as características persoais, físicas e afectivas que se puidesen dar dentro da aula.

De calquera maneira, é imposible recoller toda a variedade de situacións e necesidades que puidesen surxir. En xeral, daranse algunhas indicacións básicas para que todo o alumnado poida participar no maior número de actividades posibles.

O obxectivo é que todos os escolares que realicen calquera actividade participen dun modo activo. Moitas veces non sabemos como implicar ao alumnado con diversidade funcional (alumnado que presenta dificultades visuais, auditivas, motrices, intelectuais) na dinámica da aula.

Daranse algunhas pautas xenéricas:

- Para persoas con problemas motrices pódese traballar apoiados en pulsadores de todo tipo a través do ordenador e dos diferentes periféricos para que en actividades nas que os poidamos implicar poidan ser partícipes e sentirse integrados no grupo.
- Para persoas con dificultades visuais podemos apoiarnos no encerado dixital ou nas teclas de accesibilidade que ten o ordenador, ademais de ampliar o tamaño dos debuxos e textos ou simplemente cambiando a tonalidade de cor ou de contraste dos materiais presentados dependendo de cada caso concreto.
- Para persoas con problemas auditivos ou restos de audición, podemos emplear un pequeno aparato que conectado ao ordenador amplifica o son, o que permite percibilo a través de vibracións ou por vía ósea (aparatos tipo Sonar Speaker)

Hoxe en día a tecnoloxía avanza moi rápido e existen multitude de aparatos e aplicacións nos dispositivos móbiles e tabletas as cales podemos utilizar para todas as dificultades que se nos presenten, a hora de preparar unha clase ou calquera tipo actividade, en canto aos problemas auditivos e visuais.

É aconsellable realizar un cuestionario previo para poder abordar todas as necesidades que poidan surxir.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - EDUCACIÓN EN VALORES	X	X	X	X	X	X
ET.2 - CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR	X	X	X	X	X	X
ET.3 - PLAN TIC	X	X	X	X	X	X
ET.4 - ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓNS AO PLAN DE CONVIVENCIA	X	X	X	X	X	X
ET.5 - ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓNS AO PROXECTO LINGÜÍSTICO	X	X	X	X	X	X

Observacións:

EDUCACIÓN EN VALORES

En cada unidade e aproveitando as celebracións e conmemoracións durante o curso escolar propóranse unha serie de actividades cooperativas e grupais para traballar e fomentar a: responsabilidade, xenerosidade, compromiso, tolerancia, humildade, gratitude e honestidade.

CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR

Actividades relacionadas coa lectura e o uso da biblioteca do centro dentro do plan lector: lecturas sobre arte, historia da arte, publicidade, cadernos de actividades artísticas...

PLAN TIC

Dentro do Plan Tic do centro recóllense unha serie de obxectivos que se traballaran dende todas as áreas.

ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓNS AO PLAN DE CONVIVENCIA

Estas actividades complementarias estarán dentro das actuacións e medidas para favorecer e garantir a convivencia, como por exemplo nas saídas do centro.

ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓNS AO PROXECTO LINGÜÍSTICO

A materia de Educación plástica e visual está incluída no plurilingüístico, neste caso en lingua inglesa.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
HALLOWEEN	Decoración e manualidades	X		
NADAL	Decoración e manualidades	X		
DÍA DA PAZ	Decoración e manualidades		X	
ENTROIDO	Decoración, manualidades, disfraces e desfile de entroido		X	
DÍA DA FAMILIA	Manualidades			X

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
FESTIVAL DE FIN DE CURSO.	Decoración			X
ASISTENCIA A EXPOSICIÓNS DE ARTE E VISITAS CULTURAIS.	Asistencia a exposicións de arte e visitas culturais fora do centro escolar	X	X	X

Observacións:

As actividades complementarias realizaranse:

- Dentro da escola: en Halloween, no Nadal, polo Día da Paz, no Entroido, no día da Familia e para o festival de fin de curso.
- Fora da escola: asistencia a exposicións de arte e visitas culturais.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Avaliación positiva nos indicadores de avaliación da programación: táboa de indicadores da programación
Superación da materia por parte do 80% do alumnado: actas de avaliación
Metodoloxía empregada
Grado de satisfacción coa propia práctica docente: diario de aula
Clima de traballo na aula
Grado de satisfacción do alumnado: enquisa para o alumnado
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Grado de satisfacción das familias: entrevistas coas familias
Coordinación co equipo docente: actas das sesións de coordinación

Descrición:

En xeral, avaliaremos a nosa práctica docente e o proceso de ensinanza, para realizar as modificacións necesarias, empregando unha serie de indicadores de logro e especificando o instrumento de avaliación utilizado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A avaliación da práctica docente e da propia programación permítenos recoller de xeito sistemático información relevante, co obxectivo de reaxustar a intervención educativa de acordo coas aprendizaxes reais do alumnado.

A continuación establécense algúns CRITERIOS DE AVALIACIÓN que poderían ser de utilidade á hora de avaliar a práctica docente:

RELACIÓN ENTRE OS AXENTES EDUCATIVOS

-As canles establecidas para a comunicación e coordinación coas familias son adecuadas e suficientes.

- Estase a conseguir unha implicación sistemática das familias na vida escolar.
- Aproveítanse os recursos que ofrece o contorno, dando lugar a unha verdadeira corresponsabilización educativa.
- O equipo docente traballa de forma coordinada para lograr a unidade de criterios e a coherencia no proceso de ensinanza-aprendizaxe.
- A escola e as persoas que nela traballan participan activamente no proceso educativo.

AMBIENTE DE APRENDIZAXE

- A distribución do espazo crea un ambiente cómodo e seguro.
- A biblioteca de aula conta con material diverso e ben organizado.
- O material empregado é variado e adáptase ao alumnado.
- A organización do tempo adecúase ás tarefas propostas.

RELACIÓN GRUPO CLASE- PROFESORADO

- A miña relación co grupo clase é cálida e de confianza.
- A miña actuación favorece que os nenos e nenas expresen as súas opinións.
- A miña intervención estimula a creatividade e evita estereotipos.
- As situacións de aprendizaxe creadas serven para que nenos e nenas adquiran aprendizaxes significativas e poidan levalas á práctica.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

- A programación está aberta aos cambios e é receptiva a innovacións.
  - Os obxectivos propostos adáptanse ás características do alumnado.
  - Os contidos seleccionados trabállanse de forma significativa para as nenas e nenos.
  - As actividades propostas son do interese dos nenos e nenas e favorecen a súa participación activa.
  - A proposta metodolóxica axuda ao desenvolvemento das competencias.
  - Os distintos agrupamentos utilizados permiten a variedade de interaccións.
  - A avaliación recolle a evolución no proceso de aprendizaxe do alumnado.
  - As técnicas e fontes utilizadas para a avaliación son adecuadas e suficientes.
  - A diversidade é valorada como un elemento positivo e enriquecedor.
  - As estratexias para dar resposta aos casos de Necesidades Específicas de Apoio Educativo son eficaces.
- O profesorado revisará os métodos a implementar en cada sesión e unidade didáctica ou proxecto, para axustalos ás necesidades temporais ou permanentes do alumnado, gustos, preferencias e estilos de aprendizaxe de cada neno/a. Á súa vez, teranse en conta os resultados obtidos e o nivel de implicación que se consegue por parte do alumnado; un alto nivel de atención e implicación levará a reforzar as técnicas e materiais utilizados; pola contra, se a atención e implicación é baixa implicará unha revisión das actuacións levadas a cabo.
- A aplicación práctica da programación didáctica esixe una reflexión e avaliación sistemática dos elementos que a compoñen.

Podemos identificar diferentes ELEMENTOS AVALIABLES partindo do proceso de ensinanza aprendizaxe:

AVALIACIÓN DOS OBXECTIVOS:

- Se se adaptan ao currículo.
  - Se se adecúan aos obxectivos xerais de cada curso.
  - Se se adaptan aos coñecementos e capacidades reais dos alumnos para o éxito do proceso de aprendizaxe.
- (procederese a valorar a consecución dos obxectivos de forma que se poidan ir corrixindo ou readaptando algúns dos aspectos que poidan resultar mellorables)

AVALIACIÓN DOS CONTIDOS:

- Se se adaptan ao currículo.
- Se concretan os obxectivos propostos.
- Se amosan una lóxica interna.

AVALIACIÓN DO CONXUNTO DA EXPERIENCIA EDUCATIVA:

- Se permite o tratamento de diferentes dimensións do contido para acadar os obxectivos propostos.
- Se permite unha adaptación para a atención a diversidade en función as propostas e ideas dos alumnos.
- Se ten en conta o proceso de auto avaliación e auto aprendizaxe do alumno.

AVALIACIÓN DOS RECURSO DIDÁCTICOS:

- Se apoian a interacción entre o alumnado e entre profesorado alumando.
- Se utilizan recursos habituais da vida cotiá non feitos con fins didácticos.
- Se son útiles para o desenvolvemento dos contidos e o alcance dos obxectivos.
- Se permiten a exercitación de diferentes formas de expresión.
- Se estimulan as diferentes formas receptivas.
- Se estimulan a participación activa do estudante, a súa creatividade, autonomía e socialización.

Para analizar estes aspectos, a programación estará suxeita a DOUS TIPOS DE AVALIACIÓN: DE PROGRESO E FINAL.

- A AVALIACIÓN DE PROGRESO permitirá una mellor aplicación da programación, á hora de desenvolver a de aula e un axuste máis adecuado ás necesidades do alumnado. A avaliación continua da programación permite adaptala na

medida do posible ás necesidades que se vaian detectando durante todo o proceso de ensino aprendizaxe.

-A AVALIACIÓN FINAL terá como obxectivo a consideración da programación dun ano escolar para o seguinte, reformulando aqueles aspectos que se consideren oportunos.

Os INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN que se utilizarán serán os seguintes:

-Reunións de coordinación que permitan una avaliación da programación co fin de adaptala ás necesidades do alumnado e facer os axustes precisos para que os obxectivos programados sexan acadados con maior éxito.

-Reunión de avaliación final que terá como obxectivo a análise do desenvolvemento da programación, reflectindo na memoria final do departamento aqueles apartados que precisan ser modificados ou reformados.

-Auto avaliación do profesorado: os modelos polos cales se auto avalía ao profesorado deberían tratar temas como: logro de los obxectivos plantexados, tratamento dos contidos, viabilidade dos criterios de avaliación, competencias básicas e suxestións de mellora.

9. Outros apartados